Fort Stanwix National Monument

Polish/Polski

112 E Park Street
Rome, NY 13440

phone: 315-338-7730
web: www.nps.gov/fost

National Park Service
U.S. Department of the Interior

ZACHOWAĆ I EDUKOWAĆ

Fort Stanwix National Monument to ważna część złożonej historii Ameryki. Wiele grup i jednostek, zarówno publicznych jak i prywatnych w stanie Nowy Jork, jak i na całym wschodnim wybrzeżu USA stara się przedstawiać aspekty wspólnego dziedzictwa oraz zachować zabytki historyczne. Aby lepiej zrozumieć funkcję fortu Stanwix oraz historię Ameryki z czasów kolonialnych, zachęcamy do zapoznania się ze stowarzyszeniami historycznymi oraz odwiedzenia innych parków. Dokładne informacje na ten temat można otrzymać od obsługi parku.

Centrum Marinus Willett Collections Management and Education, otwarte w roku 2005, stanowi wynik współpracy między służbami National Park Service, miasta Rome, okręgu Oneida, stanu Nowy Jork oraz społeczności Oneida. W Centrum można się zapoznać z historią i z ponad 400 000 eksponatów stanowiących kolekcję muzeum parku.

Fort Stanwix National Monument to jeden z niemal 400 parków w systemie parków narodowych - National Park System. Pracownicy National Park Service dbają o wyjątkowe miejsca zapewniając wszystkim Amerykanom możliwość spotkania z historią kraju. Misja National Park Service polega na ochronie naturalnych i kulturowych zasobów dla przyszłych pokoleń. Odwiedź witrynę www.nps.gov, aby dowiedzieć się więcej na temat programów National Park Service w społecznościach USA.

Opis parku i informacje dotyczące bezpieczeństwa

Brama wjazdowa do fortu znajduje się niedaleko do Marinus Willett Center. Fort otaczają trzy krótkie ścieżki. Jedna z nich stanowi cześć szlaku Oneida Carrying Place. Dzięki pozostałym dwóm można lepiej poznać historię oblężenia z roku 1777. Strażnicy parkowi codziennie oprowadzają po forcie. Wycieczka trwa ok. 45 minut. Aby zapoznać się z programem na dany dzień, należy zapytać strażnika. Park jest dostępny dla osób niepełnosprawnych, a wiele programów zwiedzania również dla osób niewidomych i niesłyszących. Zwierzęta-przewodnicy są mile widziane we wszystkich budynkach w parku. Obsługa udziela wszelkiej pomocy.

Ponieważ fort jest odtworzony bardzo dokładnie, niektóre miejsca mogą być niebezpieczne. Należy zachować ostrożność. Tereny wewnątrz i na zewnątrz fortu są wyboiste. Należy zachować ostrożność. Wiele elementów fortu jest wykonanych z drewna. Należy zachować ostrożność. Dzieci należy trzymać z dala od ścian, armaty, kominków, a podczas prezentacji broni postępować zgodnie z poleceniami. W obrębie fortu nie można organizować pikników. Nie można wprowadzać zwierząt. Należy pozostawić je na smyczy poza budynkami. We wszystkich obiektach i w samym forcie, a także w centrum dla gości, obowiązuje zakaz palenia.

Ważne wydarzenia w historii foru Stanwix:

1758 – Brytyjczycy budują Fort Stanwix, który umożliwia wojskom skuteczne zajęcie francuskich fortów w Kingston, Ontario (1758), Oswego i Niagara (1759), St. Lawrence River i Montrealu (1760).

1768 – w forcie Stanwix wynegocjowano Traktat Graniczny (Boundary Line Treaty) zmuszający Indian Sześciu Narodów do umożliwienia Amerykanom zaludnienia ziem położonych na wschód i na południe od rzek Ohio i Allegheny. Traktat rozzłościł Indian żyjących na tym obszarze.

1777 – oblężenie fortu Stanwix rozpoczyna się 3 sierpnia. Gansevoort wzywa do obrony do ostatniej kropli krwi. St. Leger przerywa oblężenie po 21 dniach, gdy nadchodzą posiłki amerykańskie.

Bitwa pod Oriskany, 6 sierpnia, Brytyjczycy i Indianie organizują zasadzkę na 800 żołnierzy milicji pod wodzą Nicholasa Herkimera, blokując pomoc dla fortu Stanwix. Żołnierze z fortu Stanwix łupią lojalistów i obozy Indian.

1779 – oddziały pod wodzą generałów Johna Sullivana i Jamesa Clintona, w odwecie za ataki w dolinie Mohawk, niszczą miasta Onondaga w samym sercu ziem Sześciu Narodów. Wrogość Indian się nasila.

1784 – traktat podpisany w forcie Stanwix kończy wojnę z plemionami Sześciu Narodów, które sprzymierzyły się z Brytyjczykami podczas wojny, i zmusza je do zrzeczenia się wszelkich roszczeń do ziem na zachód od Nowego Jorku i na północ od rzeki Ohio.

1788 – w forcie Stanwix władze stanu Nowy Jork negocjują umowy dotyczące gruntów należących do plemion Oneidas i Onondagas, uzyskując znaczne połacie ziemi i poddając w wątpliwość władzę federalną oraz suwerenność Indian.

1790 – w forcie Stanwix plemiona Onondaga i Cayuga potwierdzają uzgodnienia ze stanem Nowy Jork dotyczące gruntów. Wiele nabytych gruntów zostaje sprzedanych na pokrycie długów wojennych lub zostaje przyznanych żołnierzom w ramach wynagrodzenia.

SZLAK ONEIDA CARRYING PLACE - SZEŚĆ MIL, KTÓRE ZMIENIŁY HISTORIĘ AMERYKI PÓŁNOCNEJ

Przez tysiące lat starożytny szlak łączący rzeki Mohawk i Wood Creek był ważną drogą dla podróżników uczęszczających między Oceanem Atlantyckim i Jeziorem Ontario. Podróżnicy korzystali z tego szlaku wiodącego przez terytorium Indian Oneida do transportu towarów, wieści, a także tędy rozprzestrzeniały się choroby. Kiedy Europejczycy przybyli do Ameryki Północnej nazwali ten szlak Oneida Carrying Place. Ich przybycie zapoczątkowało ważny okres w historii Ameryki; okres, w którym narody walczyły nie tylko o kontrolę szlaku, ale także doliny Mohawk Valley - ojczyzny Konfederacji Sześciu Narodów - oraz bogactw naturalnych Ameryki Północnej. W tych walkach ważną rolę odegrał fort Stanwix.

Wojna światowa

Walki rozpoczęły się latem roku 1754, kiedy francuskie wojska i oddziały kolonialne Wirginii starły się w południowo-zachodniej Pensylwanii. Był to początek brytyjskiej wojny z Indianami i Francuzami. Do roku 1756 walki nazywane już Wojną siedmioletnią rozprzestrzeniły się na Europę. W tym samym roku Francuzi i ich indiańscy sojusznicy zaatakowali dolinę Mohawk, niszcząc miasto German Flatts (Herkimer, w stanie Nowy Jork) oraz forty brytyjskie wzdłuż szlaku Oneida Carrying Place. W odpowiedzi w roku 1758 brytyjski generał brygady John Stanwix otrzymał rozkaz zbudowania fortu przy szlaku Oneida Carrying Place. Utworzenie fortu Stanwix zakończyło francuskie najazdy i zapewniło bazę dla kampanii brytyjskich.

Traktat z roku 1768

Gdy Brytyjskie wojny z Indianami i Francuzami zakończyły się w roku 1763, Francja przekazała wszystkie swoje roszczenia w Ameryce Północnej na wschód od rzeki Missisipi na rzecz Wielkiej Brytanii. Natomiast Indianie, sprzymierzeni z Francuzami w czasie wojny, byli coraz bardziej niezadowoleni z polityki brytyjskiej. Rosnące rozdrażnienie stało się początkiem ich wojny o niepodległość. W wyniku Powstania Pontiaka w roku 1763 ogłoszona została Proklamacja Królewska zakazująca osiedlania się Brytyjczyków na zachód od Appalachów. W 1768 r. w celu rozstrzygania sporów między Indianami i osadnikami brytyjskimi superintendent ds. Indian Sir William Johnson wynegocjował traktat w forcie Stanwix, na mocy którego Konfederacja Sześciu Narodów zgodziła się na oddanie ziem na wschód i na południe od rzeki Ohio. Rozzłościło to Indian żyjących na tych ziemiach i stało się przyczyną późniejszych konfliktów.

Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych

Amerykańska rewolucja obejmuje okres ośmioletni od czasów potyczki pod Lexington i Concord w 1775 roku do Traktatu Paryskiego w 1783 roku. W 1776 r. Kongres Kontynentalny w dyskusji o narodowej niepodległości rozkazał generałowi Waszyngtonowi odbudowanie fortu Stanwix i ochronę granicy północno-zachodniej oraz zagwarantowanie możliwości przyszłej ekspansji na zachód. Fort Stanwix został przemianowany na Fort Schuyler na cześć gen. Philipa Schuylera - dowódcy Północnego Departamentu Armii.

1777: Punkt zwrotny wojny

W lecie 1777 roku brytyjski ppłk Barry St. Leger (tymczasowy generał brygady), w ramach planu kontroli stanu Nowy Jork opracowanego przez generała-majora Johna Burgoyne'a, doprowadził armię do doliny Mohawk Valley. Armia ta składała się z około 800 brytyjskich, niemieckich i kanadyjskich żołnierzy, brytyjskich lojalistów i 800 Indian z Nowego Jorku i regionu Wielkich Jezior. 3 sierpnia St. Leger przeprowadził atak na fort Stanwix mocno obsadzony przez prawie 800 żołnierzy Armii Kontynentalnej pod dowództwem pułkownika Petera Gansevoorta.

W dniu 6 sierpnia oddział milicji Tryon County, pod dowództwem generała brygady Nicholasa Herkimera, podczas wyprawy mającej na celu wsparcie fortu

Stanwix został zaatakowany przez brytyjskich lojalistów i Indian w pobliżu wsi Oriska w okręgu Oneida. W bitwie pod Oriskany, podczas której milicja zmuszona była do odwrotu, rodziny, sąsiedzi i przyjaciele walczyli ze sobą. Przedstawiciele Konfederacji Sześciu Narodów, również walczący między sobą, doprowadzili w końcu do pokoju, który zjednoczył ich na wieki. Podczas bitwy, podpułkownik Marinus Willett, zastępca dowódcy Gansevoorta, przeprowadził akcję dywersyjną i pojmał wielu wrogów, niszcząc obozy oraz doprowadził do fortu 21 wozów z zapasami. Oblężenie zakończyło się 23 sierpnia, kiedy przybyły posiłki Armii Kontynentalnej pod dowództwem generała Benedicta Arnolda. Zwycięstwo w forcie Stanwix, w połączeniu z porażką Burgoyne'a i poddaniem się pod Saratogą, doprowadziły bezpośrednio do porozumienia pomiędzy USA, Francją i Holandią.

Kampania Saratoga, czerwiec – październik roku 1777

Kampania Saratoga była pomysłem gen. Johna Burgoyne'a, który sądził, że Rewolucję Amerykańską może zakończyć podział kolonii nad rzeką Hudson. Jego plan polegał na przejściu na południe od Kanady, do jeziora Champlain, przejęciu fortu Ticonderoga, a następnie przemarszu na południe wzdłuż rzeki Hudson aż do Albany. Tam miał dołączyć do Sir Williama Howe'a, maszerującego z północy od Nowego Jorku oraz do Barry'ego St. Legera - nadchodzącego od wschodu wzdłuż rzeki Mohawk. Jednak Howe wziął udział w walkach podczas kampanii mającej na celu przejęcie Filadelfii i nigdy nie dotarł do Albany, a St. Leger uwikłał się w bezsensowne oblężenie fortu Stanwix i został zmuszony do powrotu do Kanady.

Po szybkim i bezproblemowym zajęciu Ticonderogi, co zburzyło morale patriotów, Burgoyne kontynuował marsz na południe, pokonując wojska amerykańskie w Hubbardton i zmuszając do ewakuacji forty Anna i Edward. Jednak jego szczęście szybko minęło. Kolumna niemieckich najemników z Hesji, posłana przez Burgoyne'a do Bennington została pokonana przez wojska pod dowództwem generała brygady Johna Starka i podpułkownika Setha Warnera. Maszerując dalej na południe, wojska Burgoyne'a przekroczyły rzekę Hudson i zatrzymały się w pobliżu dzisiejszego Stillwater w stanie Nowy Jork, gdzie amerykanie pod dowództwem Horatio Gatesa, który zastąpił Philipa Schuylera jako dowódcę amerykańskiego, zajęli pozycję na Bemis Heights. Burgoyne próbował przebić się przez linie amerykańskie w Farm Freeman (19 września) i Bemis Heights (7 października). Obie próby zakończyły się porażką, a otoczony przez przeważające siły wroga brytyjski dowódca, bez możliwości wycofania, musiał się poddać 17 października 1777 roku.

Arogancki Pokój

Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych zakończyła się w roku 1783, jednak Amerykanie i Indianie kontynuowali walki. Aby zakończyć wojnę w Nowym Jorku, Stany Zjednoczone w roku 1784 w forcie Stanwix wynegocjowały traktat z Konfederacją Sześciu Narodów. Stany Zjednoczone dyktowały warunki traktatu: władze przetrzymywały Indian jako zakładników, dopóki wszyscy jeńcy wojenni nie zostali uwolnieni, a przedstawiciele Sześciu Narodów zostali zmuszeni do podpisania traktatu. Konfederacja Sześciu Narodów została również zmuszona do zrzeczenia się roszczeń do ziem w Ohio i w zachodniej Pensylwanii, co pozwoliło na kontynuowanie ekspansji Amerykanów na zachód. Ponadto Indianie zostali uznani za ludy należące do suwerennych narodów w granicach Stanów Zjednoczonych. Traktat z roku 1784 przyczynił się bezpośrednio do wojny z Indianami w Ohio (lata 80. i 90. osiemnastego wieku).

Traktaty i pertraktacje - lata 1788 i 1790

Po rewolucji amerykańskiej fort Stanwix nadal był miejscem, w którym rozstrzygano sprawy między Amerykanami i Indianami. Bez zgody rządu federalnego stan Nowy Jork wynegocjował tutaj cztery porozumienia dotyczące ziem Indian Oneida, Onondaga i Cayuga. Te porozumienia potwierdzono w roku 1794 w federalnym Traktacie z Canandaigua. Od tego momentu każdego roku 1 czerwca Indianie Oneida, Onondaga i Cayuga przybywali do fortu Stanwix wraz z przedstawicielami stanu Nowy Jork w celu otrzymania rocznych płatności na ziemie. Umowy te pozwoliły na wykopanie kanałów, co ostatecznie doprowadziło do zbudowania Kanału Erie w 1827 roku.

Traktat z roku 1784 z Konfederacją Sześciu Narodów
ZDJĘCIE POCHODZI Z ARCHIWUM U.S. NATIONAL ARCHIVES

Budowa fortów - przewodnik:

Obecnie fort Stanwix wygląda bardzo podobnie, jak za czasów Rewolucji Amerykańskiej. Miasto Rome i Władze Parku Narodowego wspólnie zbudowały wierną replikę oryginalnego fortu z roku 1776, bazując głownie na oryginalnych planach i dokumentach z tamtego okresu. Budynek sztabu głównego, wartownie, brama wypadowa dla wojsk (sally port), toalety i rawelin, jednak nie zostały zrekonstruowane. Numery na ilustracji na planie wycieczki, połączone z ponumerowanymi opisami poniżej, pozwalają zidentyfikować główne części fortu, a etykiety pozwalają zidentyfikować zagadnienia techniczne opisane w słowniku:

Przedwał – wąska przestrzeń między ścianą podokienną i rowem, zapobiegająca osuwaniu się ziemi do rowu.

Bastion – naroża fortu.

Kazamaty – drewniane budynki rozmieszczone wzdłuż wewnętrznych ścian fortu służące do przechowywania zapasów lub jako budynki mieszkalne.

Chronione przejście (covered way) – trasa biegnąca wokół rowu, chroniona przez ścianę parapetową tworzoną przez przeciwskarpę. Dzięki niej lekka artyleria i piechota mogły poruszać się po forcie.

Ściana kurtynowa – część fortyfikacji łącząca bastiony.

Rów – wykop wokół ścian fortu zapobiegający przejściu atakujących.

Otwór strzelniczy – otwór w ścianie parapetowej służący do ostrzału armatniego wroga. Szerokie kąty pozwalały prowadzić ostrzał o dużym promieniu.

Palisada – ostrokół wykonany z zaostrzonych, drewnianych pali ustawionych ukośnie na zewnątrz muru obronnego zapobiegająca atakom z zaskoczenia.

Przeciwskarpa – łagodnie nachylony stok wokół fortu biegnący od chronionego przejścia w kierunku otaczających terenów.

Parapet – przedpiersie budowane na murach obronnych, chroniące obrońców fortu i artylerię przed ogniem wroga.

Budka wartownicza – niewielka budka na parapecie, stanowiąca schronienie dla strażników podczas niepogody.

WYDANY PRZEZ MAP IMAGE HOUSE PRODUCTIONS / WSZYSTKIE INNE ZDJĘCIA, ŚWIADCZONE PRZEZ PERSONEL PARK

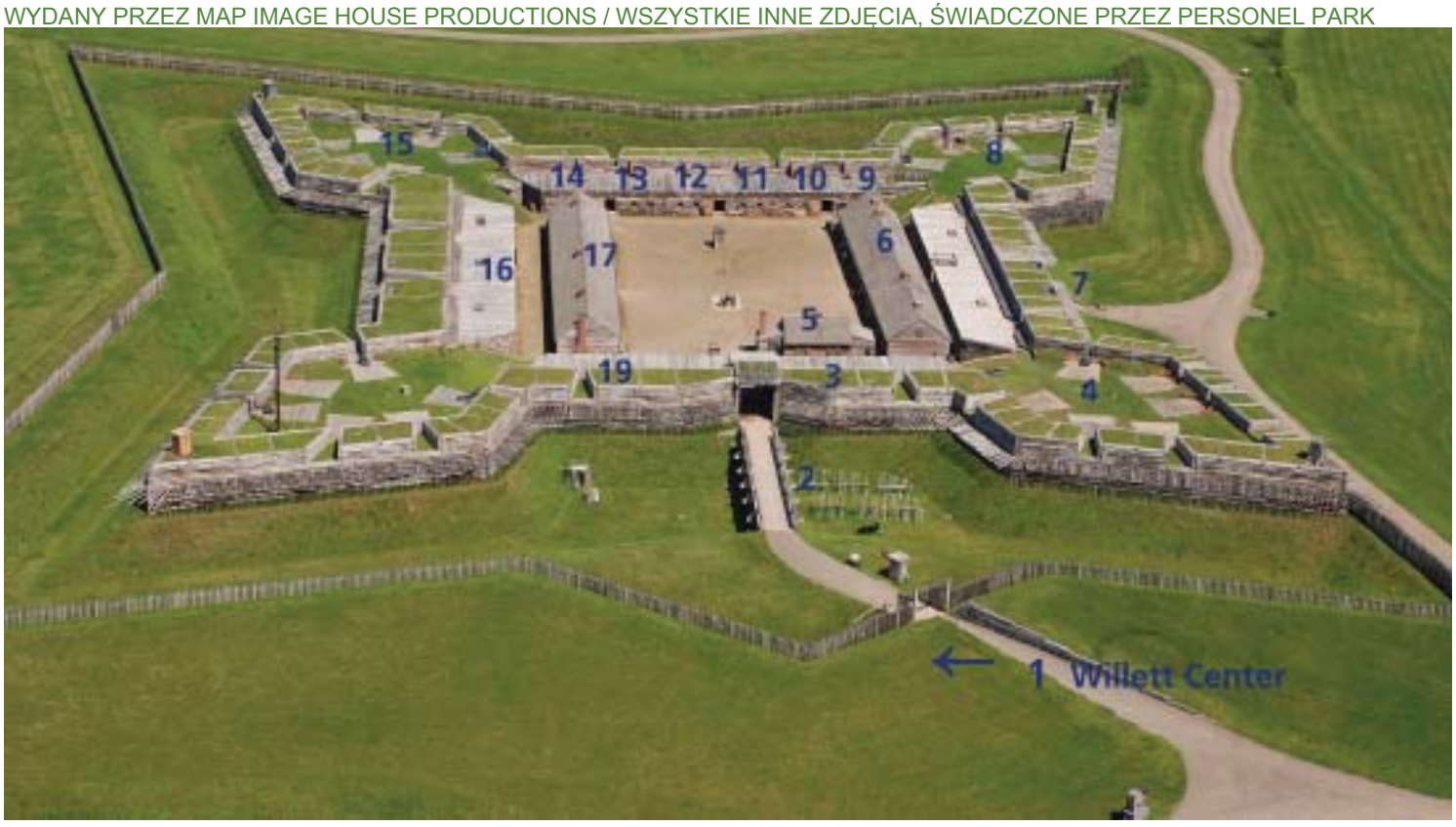

Wycieczka po forcie:

1 Centro Willett – Rozpocznij tutaj, aby zapoznać się z architekturą fortu Stanwix i historią Amerykańskiej Rewolucji w dolinie Mohawk Valley. Weź udział w programach interaktywnych oraz kup unikatowe pamiątki i prezenty.

2 Most zwodzony – Nie ma pewności, jakiego rodzaju most był używany w forcie Stanwix. Jednak mosty tego typu były w tamtych czasach w powszechnym użyciu. Most ten działa na zasadzie przeciwwagi, a 550-kilogramowe odciążniki obsługiwane przez ludzi pozwalały opuszczać i podnosić most. Uważa się, że do opuszczania mostu używano ciężkich słupów, które pozwalały go obniżyć, aż do momentu kiedy masa mostu wyciągała odciążniki z powrotem do góry.

3 Kazamata południowo-wschodnia – Kazamaty stanowiły koszary dla wojska. Widoczne na drzwiach nazwisko Jansen należało do dowódcy kompanii. W długich wypełnionych słomą łóżkach zwanych korytami spało od 10 do 12 żołnierzy.

4 Bastion południowo-wschodni – Pod tym bastionem znajdowała się piekarnia. Chleb był podstawą diety żołnierzy, a każdy żołnierz otrzymywał kilogram chleba lub mąki dziennie. Duży otwór w ścianie bastionu to wejście do toalety, która nie została odbudowana.

5 Magazyn – Budynek ten był pierwotnie używany jako magazyn na dostawy i mogły zawierać pomieszczenia kwatermistrza. Dziś znajdują się tutaj toalety publiczne.

6 Koszary wschodnie – W tych budynkach mieściły się spartańsko wykończone kwatery oficerów, makietana, młodszych oficerów i żołnierzy z kompanii dowodzonych przez DeWitta i Bleekera.

7 Brama wypadowa dla wojsk (sally port) – Przejścia takie były często budowane w fortach z tamtego okresu. Służyły one do cichych wymarszów niewielkich oddziałów wojsk i uzupełniania zapasów wody z pobliskiego strumienia. Ppłk Willett skorzystał z tego przejścia, aby przekraść się przez szeregi Brytyjczyków i uzyskać pomoc podczas oblężenia. Kazamaty pod drugiej stronie przejścia służyły jako koszary.

8 Bastion północno-wschodni – W czasie oblężenia ten bastion nie był ukończony. Ze względu na tę słabość wojska brytyjskie pierwsze ataki skoncentrowały w tym punkcie. Brytyjska armata była ustawiona 600 jardów dalej, w miejscu stojącego tam dziś czerwonego, ceglanego budynku. Obóz główny armii St. Legera był dokładnie za tym punktem.

9 Kwatery oficerów – Brak miejsca i łóżek często doprowadzał do takich sytuacji jak ta: żołnierze musieli się przyzwyczaić do marnych koi, a oficerowie do spartańsko wykończonych kwater. Podczas oblężenia mogło się tu znajdować od 4 do 8 oficerów.

10 Kwatery oficera artylerii – Podczas oblężenia te pomieszczenia były zajęte przez kapitana porucznika Josepha Savage'a, który dowodził 30-osobową jednostką artylerii składającą się głównie z mężczyzn z Massachusetts i Connecticut.

11 Kwatera dowódcy – Te pomieszczenia zajmował pułkownik Peter Gansevoort. Prawdopodobnie były one najbardziej bogato wyposażone. Dieta Gansevoorta była również bardziej zróżnicowana: cielęcina, gołębie i różnego rodzaju ryby.

12 Pomieszczenia personelu/jadalnia – W ciągu dnia te pomieszczenia służyły jako biuro pułkownika Gansevoorta i pomieszczenia dla oficerów. Wieczorami mogły być używane jako pomieszczenia socjalne oficerów i jadalnia.

13 Kwatery oficerów – Zazwyczaj w pomieszczeniu tej wielkości mieszkało 2 lub 3 oficerów. Jego wygląd odzwierciedla stan kwater, kiedy w forcie następowała zmiana regimentów.

14 Sala kominkowa – Początkowo była to kwatera oficerów, obecnie w tym pomieszczeniu można zobaczyć pozostałości oryginalnego kominka odkrytego podczas wykopalisk archeologicznych w latach 70. dwudziestego wieku.

15 Bastion północno-zachodni – Ze względu na magazyn znajdujący się pod tym bastionem stał on się celem ataku podczas oblężenia Brytyjczyków, próbujących zniszczyć zapasy prochu.

16 Kazamaty zachodnie – Pierwotnie kazamaty również służyły jako koszary, wyposażone w łóżka takie same jak w kazamatach południowo-wschodnich.

17 Koszary zachodnie – Pierwotnie również służyły jako koszary kompanii dowodzonej przez kapitana Gregga. Obecnie budynek służy jako stacja strażników. Można w nim obejrzeć krótki film o życiu w czasach Rewolucji Amerykańskiej.

18 Bastion południowo-zachodni – Pod tym bastionem, na którym obecnie stoi maszt, znajdował się prowizoryczny szpital, w którym leczono żołnierzy. Można w nim podziwiać wiele narzędzi lekarskich z tamtego okresu.

19 Kazamaty południowo-zachodnie – W tym miejscu mieszkali cywilni pracownicy fortu. Obecnie znajdują się tam biura parku i nie jest on przeznaczony do zwiedzania.

National Park Service
U.S. Department of the Interior

Fort Stanwix National Monument
112 E Park Street
Rome, NY 13440

EXPERIENCE YOUR AMERICA™

Wszystkie drogi prowadzą do miasta Rome

Fort Stanwix znajduje się w centrum miasta Rome, N.Y., na rogu ulic James Street i Erie Boulevard. Centrum Willett Center i fort są otwarte codziennie od 9:00 do 17:00, poza Świętem Dziękczynienia, 25 grudnia i 1 stycznia. Współrzędne GPS do centrum dla gości to: 100 North James Street, Rome, NY 13440. Wszystkie główne drogi w mieście Rome (26, 46, 49, 69, 365 i 90) prowadzą do fortu. Aby dostać się do miasta Rome z drogi New York Thruway (90), należy wybrać zjazd 32. przy Westmoreland, N.Y. i podążać za znakami do centrum miasta Rome. W pobliżu fortu jest dostępny parking. Dworzec autobusowy na ulicy Liberty Street znajduje się dwie przecznice od fortu. Dworzec kolejowy Amtrak na ulicy Martin Street znajduje się w odległości jednej mili od fortu. Najbliższe lotnisko znajduje się Syracuse, N.Y.

Dodatkowe informacje

Adres pocztowy:
National Park Service
Fort Stanwix National Monument
112 E Park Street
Rome, NY 13440
USA

Numer telefonu:
1-315-338-7730

Witryna internetowa:
www.nps.gov/fost
www.nps.gov/revwar
www.nps.gov